

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм : Основне академске студије социологије
Назив предмета: Теорије о друштвеним променама
Наставник/наставници: Доц. др Јелена Н. Пешић, асистент Ирена Г. Петровић
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: За успешно похађање курса потребно је одслушати све курсеве са прве године Основних студија социологије, положити курсеве Увод у социологију 1 и Увод у социологију 2 и одслушати курс Теорије друштвене структуре и система
<p>Циљ предмета</p> <p>Циљ курса је да студенти стекну систематска знања о важном подручју унутар социолошке теорије – различитим облицима, механизмима и актерима друштвених промена, тако што ће им се понудити алтернативни теоријски приступи тумачењима друштвених промена.</p>
<p>Исход предмета</p> <ul style="list-style-type: none"> • Познавање и критичка анализа алтернативних теоријских концепција друштвених промена; • Познавање основних појмова који се користе у разматрању промена и друштвеног развоја; • Примена основних концепата у оквиру теорија о друштвеним променама на анализу савремених друштвених феномена или оних који се везују за прошлост.
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Током курса студенти ће се упознати са најзначајнијим теоријама/теоретичарима на подручју проучавања друштвених промена. Разјасниће се основни појмови који се користе у оквиру овог подручја (промена, раст, развој, прогрес, процес). Изложиће се класичне теорије друштвене промене (еволуционизам и неоеволуционизам, цикличне теорије), као и модернија схватања (старије и новије теорије модернизације, старије и новије теорије зависности, историјска социологија, светскосистемска теорија, постмодерна схватања промене, итд.). Уз упознавање студената са ауторима најутицајнијих студија, расправљаће се и о кључним проблемима унутар ове области: о различитим облицима промене, њиховим механизмима и актерима, а посебно о улози идеја, великих личности, друштвених класа, друштвених покрета и сл. у процесима промена.</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>Поред предавања, настава се састоји из семинарских вежби на којима студенти читају оригиналну социолошку литературу из предметне области, излажу и разматрају кључне проблеме дате у предложеним текстовима. Циљ семинарских вежби је да студенти савладају разумевање и критичку анализу текста, поредећи алтернативне приступе различитим аспектима друштвених промена. Поред тога, студенти ће бити подстакнути да примене неке од разматраних теорија на анализу савремених и историјских друштвених проблема. Током семинарских вежби студенти ће увежбавати академско писање кроз израду семинарског рада на неку од тема које се обрађују на курсу.</p>
<p>Литература</p> <p>Обавезна литература:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поповић, Михаило и Миодраг Ранковић (1981) Теорије и проблеми друштвеног развоја, Београд: БИГЗ 2. Sztompka, Piotr (1994) The Sociology of Social Change, Blackwell <p>Општа допунска литература:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денис Смит (2001) Успон историјске социологије, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства 2. Смиља Тартаља (1976) Скривени круг, Београд: ПКССО 3. Миомир Јакшић (1985) Теорија начина производње, Загреб: ЦЕКАДЕ

4. Marvin Harris (1999) Theories of Culture in Postmodern Times, Altamira Press
5. Stephen Sanderson (2007) Evolutionism and its Critics, Boulder: Paradigm Publishers
6. Alan Swingewood (2000) A Short History of Sociological Thought, Palgrave MacMillan
7. Harper Charles & Kevin Leicht (2002) Exploring Social Change, New Jersey: Prentice Hall
8. Антонић Слободан (1995) Изазови историјске социологије, Београд: Институт за политичке студије
9. Тили, Чарлс (1997) Суочавање са друштвеном променом, Београд: Филип Вишњић
10. Фернан Бродел (1992) Списи о историји, Београд: СКЗ

Семинарска литература:

1. Фернан Бродел (1989) Динамика капитализма, Сремски Карловци: Издавачка книжарница Зорана Стојановића
2. Имануел Волерстин (1990) Капитализам-историјски систем, Титоград: ЦИД
3. Карл Полањи (2003) Велика трансформација, Београд: Филип Вишњић
4. Лирген Кока (2016) Историја капитализма, Београд: Клио
5. Марк Блох (1958) Феудално друштво, Напријед: Загреб
6. Барингтон Мур (2000) Друштвени корени диктатуре и демократије, Београд: Филип Вишњић
7. Норберт Елијас (2005) Процес цивилизације, Сремски Карловци: Издавачка книжарница Зорана Стојановића
8. Дејвид Харви (2010) Кратка историја неолиберализма, Нови Сад: Медитеран
9. Тома Пикети (2015) Капитал у 21. веку, Академска књига
10. Алберт Хиршман (1999) Страсти и интереси, Београд: Филип Вишњић
11. Освалд Шпенглер (2010) Пропаст Запада, Београд: Утопија
12. Арнолд Тојнби (1970) Истраживање историје, Београд: Просвета
13. Алексис де Токвил (1994) Стари режим и револуција, Сремски Карловци: Издавачка книжарница Зорана Стојановића
14. Theda Skocpol (1979) States and Social Revolutions, Cambridge University Press

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 15x3	Практична настава: 15x3	
Методе извођења наставе			
Предавања и аудиторне (семинарске) вежбе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	20
практична настава	10	усмени испт	50
колоквијум-и		
семинар-и	20		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			